

Держава виділила на українське кіно рекордну суму

Цього року з держбюджету виділено рекордні 111 мільйонів гривень на розвиток вітчизняного кінематографа. Про це розповіла голова Державного агентства з питань кінематографії Катерина Копилова: «Ми вперше отримали 111 млн. грн., з яких 61 млн. — держзамовлення, а 50 млн. — це державна підтримка фільмів». Минулого року галузь одержала лише 24 мільйона. Першочерговим завданням цього року є розробка стратегії розвитку вітчизняного кінематографа.

Благодійники збирають гроші для дітей-діабетиків

З 1 по 15 травня триває Всеукраїнська благодійна акція «Серце до серця». Цьогоріч медоб'єкти збирають гроші на закупівлю медичного обладнання для дітей, хворих на діабет. «На пожертви маємо закупити помпи для введення інсуліну для обласної дитячої лікарні, — повідомила регіональний координатор акції Оксана Лойко. — Саме в цих приладах визначили потребу лікарі». Гроші збиратимуть понад 400 волонтерів.

Українці перестають читати книжки, бо «застрягли» на рівні базових потреб

Зірки рекламують читання. Так-так, саме процес використання книжки за призначенням, а не якийсь конкретний кінцевий продукт видавництва. Джамала з бігбордів переконала: «Читати — це цікаво», Ані Лорак звертається до перехожих: «Я читаю. А ти?». Виявляється, українці все рідше припадають до такого джерела інформації та духовних цінностей, як книга. Державні мужі звернули на це увагу й беруться виправляти ситуацію. Якими методами, обговорювали в Луцьку на «круглому столі» «Проблеми книгочитання в Україні».

Тепер держава підтримує не лише появу на полицях книгачень і бібліотек українського читача в рамках бюджетної програми «Українська книга», а й агітує надруковані кринічки мудрості «споживати». Так, у 2009 році Кабмін прийняв Національну концепцію розвитку читання до 2015 року. А ще, як повідомив начальник управління видавничої справи Державного комітету телебачення та радіомовлення Олексій Кононенко, розробляється цільова програма популяризації читання на 2012-2016 роки.

Зовнішня соціальна реклама буде обов'язково, — розповідає про основні заходи представник Держкомтелерадіо. — На телебаченні заплановані тематичні передачі та ролики. Та головне те, що через експерименти в освіті ми втрамили системні речі — читання й усний переказ, живе читання, написання переказу. Коли учні знали, що їм треба буде описати зміст твору своїми словами, вони читали. Ще не вистаєє книг для позакласного читання, тобто таких, якими діти цікавляться в бібліотеках, а їх просто нема.

У цій проблемі, крім практичного боку, є й інший — психологічний. Діти, підлітки, студенти не читають книжок, бо знайшли їм заміну або ж узагалі не вважають тексти, що ховаються під палітурками, корисними для себе.

— За останні 20-25 років ціннісні орієнтації в молоді кардинально змінилися, — пояснює кандидат психологічних наук, доцент Волинського національного університету ім. Лесі Українки Антоніна Мітлош. — Якщо в сім'ї батьки читають, є домашня бібліотека, діти теж читатимуть. Але сучасним батькам простіше відку-

питися якимось фільмом чи Інтернетом, аніж розумом погортати книжку. Крім того, українці застрягли на базових потребах — житло, їжа, одяг. Наступний рівень потреб — безпека, далі — кохання, дружба, ще вище — естетичне задоволення, і аж над ним — духовні цінності, до яких належить книга. Якщо два десятки років тому студентам вистачало кімнати в гуртожитку та стабільної роботи, то нинішня молодь матеріальну складову виводить в ідеал. Студенти під час анкетування пишуть, що ставлять за мету мати двоповерхову віллу десь на островах, кілька дорогих авто, купу грошей. З такими запитами базовий рівень потреб пройти майже нереально. Тому на читання книг у молодих людей не знайдеться ні грошей, ні часу, ні бажання.

«Запрограмовані» потуги владців не завжди мають позитивний результат. Українці не раз переконалися, що з регулюванням у наших державців не ладиться. Найсвіжіший приклад — регулювання цін на крупи. Якщо ж повернутися до книжок, то національні програми поки не діють не лише в царині читання, а й друкування. Так, бюджетна програма «Українська книга» минулого року не виконана.

— Експертна рада відібрала 120 найменувань, із виданням яких мали вкластися в 20 мільйонів, — розповів начальник управління видавничої справи Держкомтелерадіо

Олексій Кононенко. — Для відкриття фінансування в Мініекономіки до кожної книги треба подати до 50 супровідних документів. Але часто їх повертали без пояснень. Процес було зірвано.

Інше актуальне питання — ціна друкованої продукції. Не особливо накупеешь навіть економ-варіантів — тоненьких книжок у м'якій обкладинці, бо вартують від 25 до 40 гривень. Чинovníки наводять приклад Росії: мовляв, у РФ діяла програма підтримки книговидавництва, що дозволило здешевити готовий продукт. У нас же чомусь не поспішають наслідувати ефективний російський зразок, а натомість вимудровують власні шляхи.

— У радянські часи націнка на книги не перевищувала 27%, — пригадує Олексій Кононенко. — Ми плануємо зібрати найбільших продавців і домовитися зафіксувати тверду маржу книгачень або щоб вартість встановлював видавець.

— Думаю, продавці підтримають цю ідею, — каже директор луцької книгарні «Руніка» Руслана Лазарева. — Зараз така ситуація: знизка від видавця залежить від кількості замовлених примірників. Тож виходить, що в маленьких книгарнях книжки дорожчі, хоча націнка насправді мінімальна. А в закордонних видавництвах вартість книг однакова для всіх розповсюджувачів, незалежно від обсягу замовлення.

Ольга ЮЗЕПЧУК

■ ДУХОВНА СПАДЩИНА

У Луцьку презентували видання української Першокниги — Пересопницького Євангелія

Цього року минає 450 літ від створення першого рукописного чотвероєвангелія, перекладеного староукраїнською мовою, — Пересопницького Євангелія. Книгу перепицили із Лемківщини Михайло Василевич почав писати на теренах Великої Волині 1556 року, а закінчив роботу 1561 року в селі Пересопниця (Рівненщина).

Відзначили круглу дату виданням унікальної книги — «Пересопницьке Євангеліє — витоки і сьогодення», яку презентували в рамках виставки «Книги Великої Волині». Доктор філософських наук Петро Кралюк каже, що Пересопницьке Євангеліє надзвичайно цінне, оскільки це символ об'єднання України.

— Витоки історії Пересопницького Євангелія сягають міста Володимир-Волинського. Також потужний культурний центр у XVI столітті був у Загорівському монастирі, від якого після війни залишилися тільки руїни, — нагадує Петро Кралюк. — Відома книга «Загорівський Апоетол» за своїм оформленням дуже нагадує Пересопницьке Євангеліє — почерк схожий. Мож-

на припустити, що її писала одна людина. Згодом українська Першокнига, на якій нині присягають президенти, була в храмах і Центральної, і Східної України. Її вивозили до Санкт-Петербурга. Та Пересопницьке Євангеліє таки повернулося в Україну, в Київ, і зберігається в Національній бібліотеці ім. Вернадського.

У 2008 році світ побачило факсимільне видання, один екземпляр якого вартує 50 тисяч гривень. Відтоді активно працює громадський комітет із відзначення 450-річчя шедевиру європейського книжкового мистецтва середини XVI століття.

— Комітет планує передати в багато бібліотек України та провідні університети Західної Європи електронний варіант книги, — розповів директор видавничого дому «АДЕФ-Україна» Ігор Шпак. — Проект із видання Пересопницького Євангелія розпочався ще 1995 року на прохання патріарха Володимира (Романюка). Після його смерті робота прусувалася дуже повільно, спонсори то траплялися, то відмовлялися. Проект відновили 2006 року за сприя-

ня митрополита Володимира (Сабодана). Слайди, які нам передали з Академії наук, були дуже неякісні. Півроку наші фахівці відновлювали колір і текст. Після цього факсимільного видання ми зрозуміли, що книгу треба зробити доступною для всіх. Тож сторінки «Пересопницького Євангелія — витоки і сьогодення» складаються з трьох колонок — записи оригінальною розмовною мовою XVI століття, їх транслітерація та сучасна українська мова. Наразі вийшло 1000 примірників книги.

Ольга ЮЗЕПЧУК

■ ПРИМХИ ПОГОДИ

У Гідрометцентрі прогнозують, що літо не «пектиме»

Гідрометеорологічний центр прогнозує помірний температурний режим влітку. Про це повідомив начальник Гідрометцентру Микола Кульбіда. Він підкреслив, що істотного зростання температури варто очікувати в другій половині травня. «Тоді денна температура підвищиться до +22...+27°C, часом до +29°C, позначки в 30°C ми не чекаємо», — сказав начальник Гідрометцентру.

З його слів, такий же температурний режим збережеться й у

червні, а ймовірність надто високих температур — мінімальна.

Кульбіда повідомив, що в червні температура буде помірною, зокрема, +20...+25 удень і +10...+15 уночі.

Він підкреслив, що при цьому є ймовірність досить високих температур у липні-серпні, зокрема, +30...+35°C, однак повторення торішнього характеру погоди, коли було зафіксовано рекордний температурний режим, Гідрометцентр не очікує.

■ НИЧОГО СВЯТОГО

У Луцьку затримали вандала

Недавно лучани, що мешкають на вулиці Володимирській, почули з розташованого поблизу кладовища підозрілі звуки. Про це повідомили до чергової частини Луцького міського відділу міліції. Через кілька хвилин дільничний інспектор уже оглядав територію цвинтаря. На місці правоохоронець побачив, як невідомий чоловік руйнує парканчики на могилах. Вандала затримали. Ним виявився 37-річний непрацюючий мешка-

нець обласного центру Віктор С., який з минулому вже мав проблеми з законом.

Як з'ясувалося пізніше, зловмисник обирав могили, яким більше ста років, бо напевно знав, що ніхто їх не відвідає. До того ж цемент на них уже не такий міцний. Розбивши цемент, забирив металеві труби з парканів, які пізніше за безцінь збував випадковим перехожим. На сьогодні за цим фактом триває перевірка.

■ ФЕСТИВАЛЬ

Вишиті обереги об'єднали лучан

Уже вдруге Луцьк на День матері став столицею вишитих рушників. На фестивалі «Вишиті обереги єднання», який із минулого року отримав статус всеукраїнського, з'їхалися гості з 19 областей, а ще — з Білорусі, Німеччини та Словаччини. Традиційно принесли рушники на Театральний майдан і сотні лучан.

На урочистому відкритті фес-

тивалю священники передали благословення архієпископа Луцького і Волинського УПЦ КП Михайла і єпископа Луцького та Волинського УПЦ Ніфонта, а перший заступник міського голови Святослав Кравчук подякував усім учасникам фестивалю та його організаторів Віталію Іваніцькому.

Лучани не оновили власного минулорічного рекорду: довжина спільного складеного рушника сягнула 1 км 70 метрів, тож рекорд, встановлений торік (1 км 610 м), усе ще не перевершений. Потім учасники дійства пройшли парадом вулицею Лесі Українки та викали на Замковій площі слово «Мама».

Протягом дня жителі й гості Луцька могли купити рушник на ярмарку та повчитися вишивати у волинських майстринь. Найменші ж учасники фестивалю змагалися, малюючи візерунки на асфальті.

■ ПРОБЛЕМА

На Закарпатті з'явився перший в Україні пам'ятник заробітчанам

У закарпатському селі Колочава відкрили перший в Україні пам'ятник заробітчанам. Про це повідомила працівниця музейного комплексу, що розташований у Колочавах, Марія Шетеля.

Вже кілька століть мешканці цього краю їздили на заробітки за кордон, пише ЗІК. Для більшості сімей — це єдина можливість заробити на прожиття. Та, на жаль, не всі повертаються додому.

«Я дуже часто приїжджаю до Колочави та постійно чую, що хтось загинув на заробітках, — розповідає ініціатор створення пам'ятника, народний депутат України Станіслав Аржевітін. — Після проведення у селі соціологічного дослідження статистика виявилася просто вражаючою: за останні 50 років загинуло на чужині понад сто осіб із Колочави. Тобто кожного року гине у середньому дві людини. В основному це молоді хлопці та чоловіки у розквіті сил. Причини різні — порушення правил техніки безпеки, нещасні випадки, стан здоров'я й інші».

Скульптурна композиція відтворює сумну картину прощання чоловіка з сім'єю: голова сім'ї з торбою вирушає у далекий світ, його на прощання обіймає маленька донечка. Поруч стоїть зажурена вагітна дружина з дитятком на руках. Збоку на плиті викарбувані сто імен загиблих на заробітках колочавців.

Композиція стоїть у центрі села, на автобусній зупинці, звідки не одне покоління колочавців провело своїх близьких на заробітки.